

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/56/2006

OCENY RÓŻNYCH ASPEKTÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, KWIECIEŃ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2005 roku

- ❖ Polacy w dużej mierze doceniają dobre chęci obecnego rządu, natomiast nie widzą jeszcze wymiernych efektów jego pracy. Znaczna część ankietowanych (42%) przyznaje, że gabinet Kazimierza Marcinkiewicza chce rozwiązywać najważniejsze problemy kraju, jednak tylko co szósta osoba (17%) sądzi, że ma on na swoim koncie rzeczywiste sukcesy. Większość badanych (66%) uważa natomiast, że rząd chwali się sukcesami, których tak naprawdę nie ma.

- ❖ W opinii ponad połowy ankietowanych (56%), obecna ekipa rządowa nie realizuje obietnic złożonych przez PiS podczas kampanii wyborczej. Tylko nieco ponad jedna czwarta badanych (27%) ma poczucie, że rząd wywiązuje się z wyborczych obietnic.

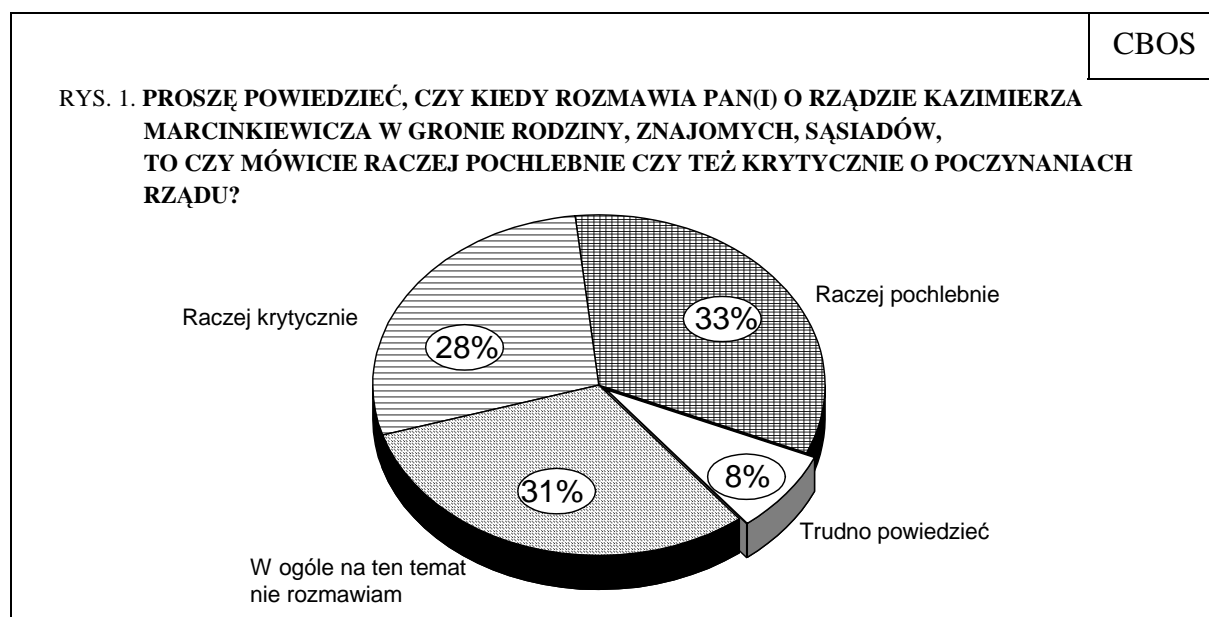
- ❖ Jedynie co czwarty respondent (26%) deklaruje, że na ogół z zaufaniem traktuje informacje podawane przez przedstawicieli rządu. Ponad dwukrotnie więcej badanych (59%) podchodzi do nich z nieufnością.

- ❖ Prawie trzy czwarte ankietowanych (72%) uważa, że ludzi rządzących dziś w Polsce interesuje przede wszystkim sprawowanie władzy. Tylko niespełna co piąty (18%) wierzy, że mają oni na względzie głównie dobro Polski i Polaków.

Gabinet Kazimierza Marcinkiewicza został ciepło przyjęty przez społeczeństwo. Co więcej - w pierwszych trzech miesiącach jego funkcjonowania wzrastały nadzieje, związane z rządem, na poprawę sytuacji. Obecnie społeczne opinie o ekipie rządowej zaczęły się pogarszać, nadal jednak pozostają w przeważającej mierze pozytywne. W marcu¹ oprócz standardowego bloku pytań na temat rządu zamieściliśmy dodatkowe pytania dotyczące różnych aspektów jego działalności. Sądziliśmy, że pozwolą one przynajmniej częściowo wyjaśnić przyczyny dość znacznej popularności urzędującego gabinetu.

OPINIE O RZĄDZIE - POCHLEBNE CZY KRYTYCZNE?

W prywatnych rozmowach dotyczących działalności rządu przeważają dobre opinie. Co trzeci respondent deklaruje, że podczas takich rozmów z rodziną czy znajomymi wypowiedzi o poczynaniach tego gabinetu są raczej pochlebne. Mniej osób (28%) przyznaje, że na ogół krytykują działania rządu. Prawie co trzeci badany twierdzi z kolei, że w ogóle na ten temat nie rozmawia.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (190) zrealizowano w dniach 3-6 marca 2006 roku na liczącej 1081 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

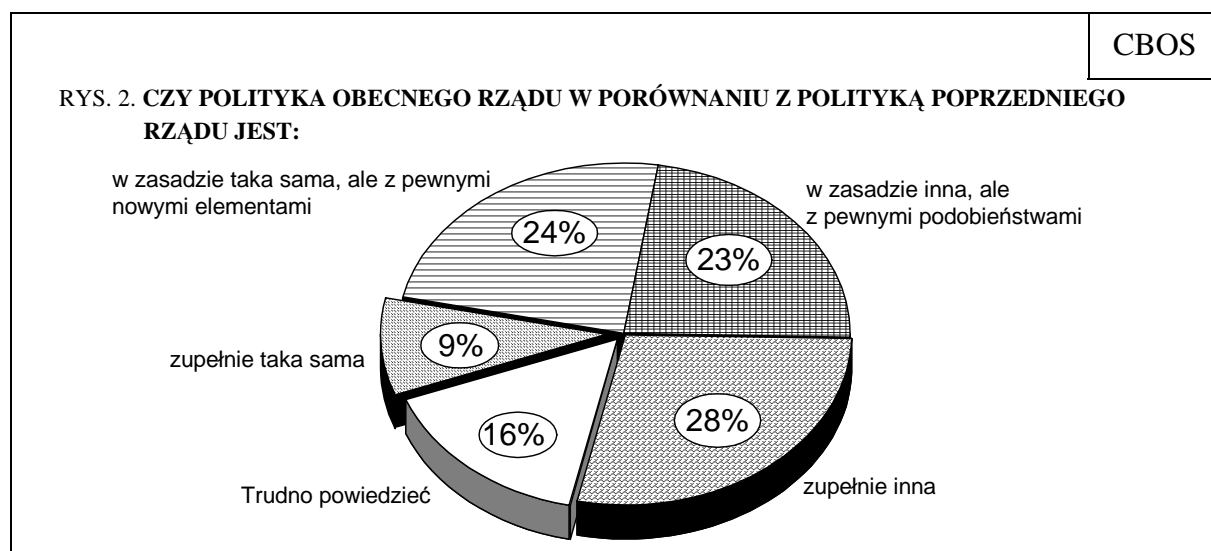
Stosunkowo najczęściej pozytywnie wypowiadają się o rządzie ludzie w wieku od 55 do 64 lat (43%) i starsi (41%), osoby o miesięcznych dochodach *per capita* od 901 do 1200 zł (44%), prywatni przedsiębiorcy (49%) oraz gospodynie domowe (43%).

Nastawienie do rządu wiąże się z religijnością badanych i ich poglądami politycznymi. Pochlebne opinie o rządzie mają przede wszystkim osoby kilka razy w tygodniu uczestniczące w praktykach religijnych (53%) oraz deklarujące poglądy prawicowe (56%). Krytyczni wobec jego działań są najczęściej respondenci w ogóle nieuczestniczący w praktykach religijnych (39%) oraz identyfikujący się z lewicą (43%).

Stosunek do rządu jest zróżnicowany w elektoratach partyjnych. Pochlebnie wypowiadają się o nim przede wszystkim potencjalni wyborcy PiS (68%), ale także przeważająca część zwolenników LPR (58%) i Samoobrony (41%). Raczej krytycznie komentują jego poczynania sympatycy PO (48%) i SLD (45%). Osoby dystansujące się od polityki - niemające wykrystalizowanych preferencji partyjnych oraz niezamierzające uczestniczyć w wyborach najczęściej w ogóle nie rozmawiają o rządzie i jego działalności (odpowiednio 42% i 38%).

RZĄD ZMIANY CZY RZĄD KONTYNUACJI

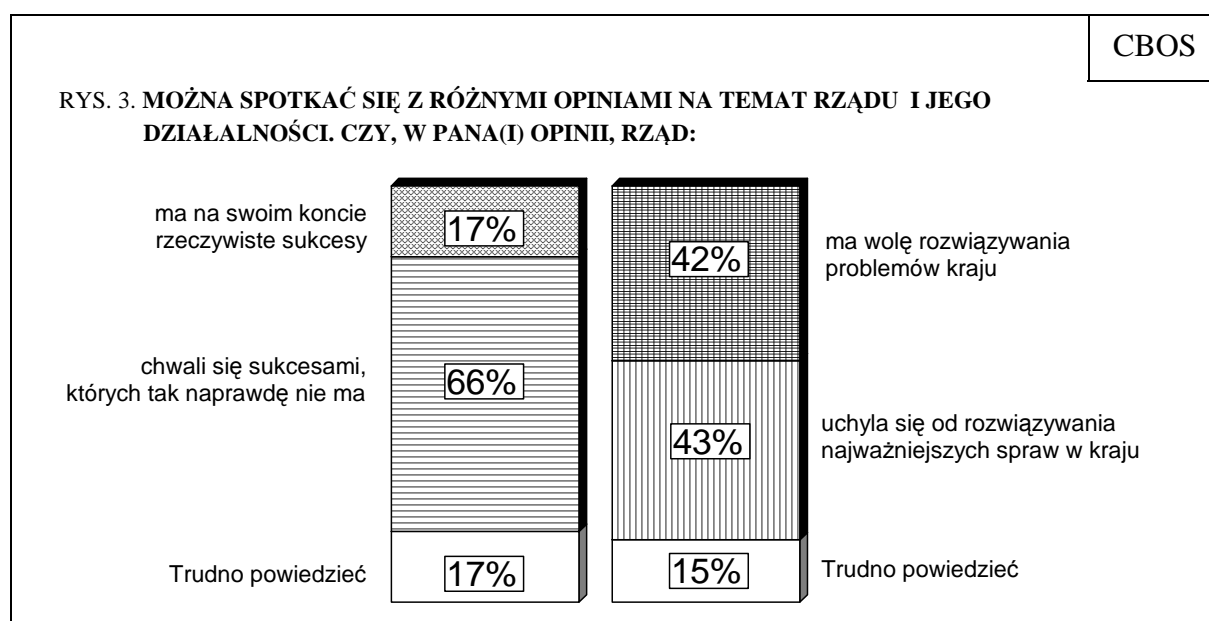
PiS prowadził kampanię wyborczą pod hasłami zdecydowanej zmiany społeczno-politycznej. Rządowi Kazimierza Marcinkiewicza w dużej mierze udało się przekonać społeczeństwo, że postulat ten wciela lub zamierza wcielić w życie, a prowadzona przez niego polityka różni się od tej, jaką realizował poprzedni gabinet.

Przekonanie o tym, że obecny rząd prowadzi inną politykę niż jego poprzednik, przeważa we wszystkich grupach społeczno-demograficznych oraz wśród potencjalnych wyborców wszystkich partii politycznych cieszących się największym poparciem społecznym. Najsilniej wierzą w to zwolennicy PiS - ponad połowa z nich (52%) uważa, że rząd Kazimierza Marcinkiewicza realizuje zupełnie inną politykę, a niemal co czwarty (23%) uważa, że jest ona inna, choć z pewnymi podobieństwami.

DLACZEGO JEST TAK ŹŁE, SKORO JEST TAK DOBRZE?

Polacy w znacznej mierze doceniają dobre chęci i zamierzenia obecnego rządu, natomiast nie widzą jeszcze wymiernych efektów jego pracy. Znaczna część ankietowanych (42%) przyznaje, że gabinet Kazimierza Marcinkiewicza ma wolę rozwiązywania najważniejszych problemów kraju. Jednocześnie tylko co szósty respondent (17%) sądzi, że obecna ekipa ma na swoim koncie rzeczywiste sukcesy, natomiast większość (66%) uważa, że chwali się sukcesami, których tak naprawdę nie ma. Można zatem sądzić, że obchody stu dni działalności rządu, podczas których premier i ministrowie przedstawiali swoje osiągnięcia, nie spotkały się z dobrym przyjęciem społecznym, gdyż samoocena rządu rozmija się ze społeczną diagnozą rzeczywistości.

Przekonanie, że rząd nie może jeszcze chwalić się sukcesami, przeważa we wszystkich grupach społeczno-demograficznych, natomiast oceny jego determinacji w rozwiązywaniu problemów społecznych są już bardziej zróżnicowane. Starania rządu zmierzające do poprawy sytuacji w kraju dostrzegają na ogół ludzie powyżej 55 roku życia, mieszkańcy dużych miast, osoby stosunkowo najlepiej sytuowane, a w poszczególnych kategoriach społecznych: prywatni przedsiębiorcy, pracownicy umysłowi niższego szczebla oraz gospodynie domowe i emeryci. Opinię odmienną - że rządzący uchylają się od rozwiązywania najważniejszych spraw kraju - mają na ogół ludzie młodzi (szczególnie osoby do 24 roku życia), uczniowie i studenci oraz ludzie najbiedniejsi, o miesięcznych dochodach *per capita* w rodzinie poniżej 300 zł, robotnicy niewykwalifikowani i bezrobotni. Grupy te zapewne są w największej mierze osobiście zainteresowane rozwiązaniem problemów powszechnie uznawanych za najistotniejsze i zarazem najtrudniejsze: zmniejszeniem bezrobocia i poprawą warunków życia.

W elektoratach partyjnych zdecydowanie najlepsze opinie wystawiają rządowi zwolennicy PiS. Ogromna większość z nich (80%) uważa, że rząd ma wolę rozwiązywania najważniejszych spraw w kraju. Co więcej, ponad połowa z nich (52%) sądzi, że ma on na swoim koncie rzeczywiste sukcesy. Zwolennicy pozostałych ugrupowań, w tym przede wszystkim partii opozycyjnych, są zdecydowanie bardziej krytyczni w swoich ocenach.

Tabela 1

Potencjalne elektoraty	Można spotkać się z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd:		
	ma wolę rozwiązywania problemów kraju	uchyla się od rozwiązywania najważniejszych spraw w kraju	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	80	15	5
LPR*	55	36	9
PO	38	55	7
Samoobrona*	36	48	16
SLD	23	67	10
Niezdecydowani	43	24	33
Niezamierzający głosować	32	48	20

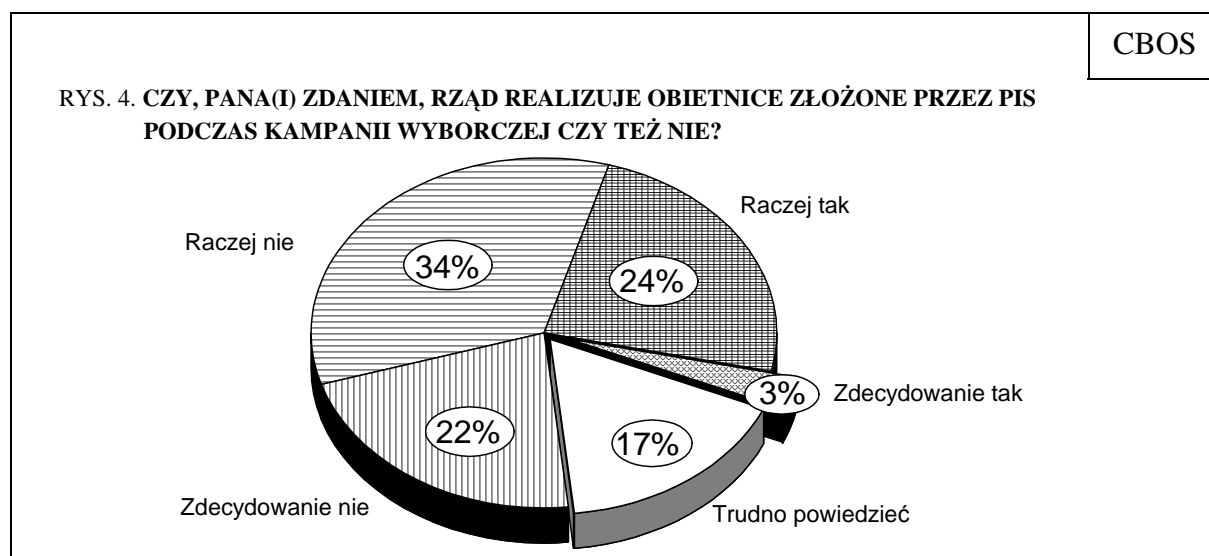
* Ze względu na małą liczebność zwolenników LPR i Samoobrony w badanej próbie dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością

Tabela 2

Potencjalne elektoraty	Można spotkać się z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd:		
	ma na swoim koncie rzeczywiste sukcesy	chwali się sukcesami, których tak naprawdę nie ma	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	52	32	17
LPR*	24	60	16
Samoobrona*	24	59	17
PO	6	83	11
SLD	3	94	3
Niezdecydowani	7	58	35
Niezamierzający głosować	11	70	19

* Ze względu na małą liczebność zwolenników LPR i Samoobrony w badanej próbie dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością

Podczas kampanii wyborczej PiS rozbudził wiele oczekiwań społecznych. Nadzieje na poprawę sytuacji w różnych sferach życia były także podtrzymywane przez premiera i jego gabinet. Mimo że premier i jego ministrowie przekonują, że rząd realizuje złożone obietnice, jednak Polacy jak na razie są surowi w ocenach jego dokonań w wypełnianiu wyborczych zapowiedzi. Tylko nieco ponad jedna czwarta badanych (27%) ma poczucie, że rząd wywiązuje się z wyborczych obietnic. Dwukrotnie więcej osób (56%) jest przeciwnego zdania.

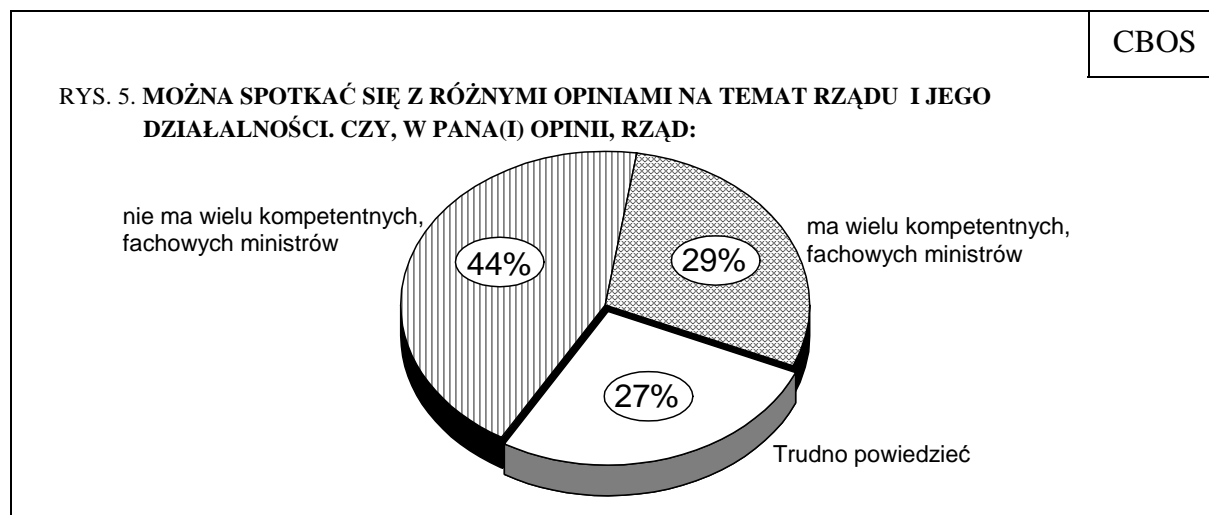
Elektoraty najważniejszych partii politycznych mają podzielone opinie na ten temat. Z poglądem, że rząd spełnia przedwyborcze obietnice PiS, zgadzają się w większości jedynie zwolennicy tego ugrupowania. Aktywność rządzących w realizacji przedwyborczych zapowiedzi dostrzega także znaczna grupa sympatyków LPR. Odmiennego zdania są przede wszystkim potencjalni wyborcy partii opozycyjnych - PO i SLD, ale także większość sympatyków Samoobrony.

Tabela 3

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, rząd realizuje obietnice złożone przez PiS podczas kampanii wyborczej czy też nie?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	69	23	9
LPR*	43	44	13
Samoobrona*	26	53	21
SLD	16	76	8
PO	12	80	8
Niezdecydowani	20	46	34
Niezamierzający głosować	18	60	22

* Ze względu na małą liczebność zwolenników LPR i Samoobrony w badanej próbie dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością

Mimo iż - w opinii znacznej grupy badanych - rząd ma wolę rozwiązywania problemów kraju, same dobre chęci nie wystarczą do realizacji jego zamierzeń. Tymczasem wiele osób (44%) ma zastrzeżenia do kompetencji ministrów gabinetu Kazimierza Marcinkiewicza. Pozytywnie o fachowości członków rządu wypowiada się ponad jedna czwarta respondentów (29%).

Merytoryczne przygotowanie ministrów najlepiej oceniają uczestniczący w badaniu właściciele firm (42%) oraz gospodynie domowe (42%). Zastrzeżenia do kompetencji członków rządu mają przede wszystkim osoby najlepiej wykształcone (57%) i sytuowane (53%), pracownicy umysłowi niższego szczebla (54%) oraz robotnicy wykwalifikowani (54%). W fachowość ministrów często wątpią także ludzie młodzi, do 24 roku życia (53%), w tym uczniowie i studenci (55%).

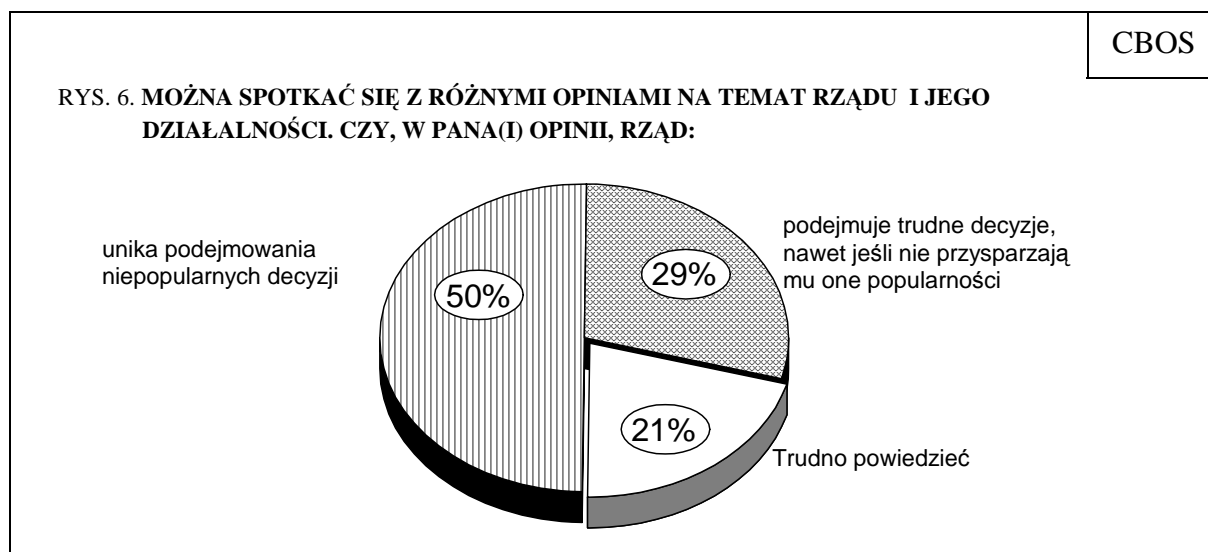
W potencjalnych elektoratach kompetencje rządowych ministrów doceniają głównie zwolennicy PiS (64%). Dwukrotnie częściej dobrze niż źle oceniają je także sympatycy Samoobrony. Negatywne opinie na ten temat przeważają głównie w elektoratach PO i SLD, ale nieznacznie także wśród sympatyków LPR.

Tabela 4

Potencjalne elektoraty	Można spotkać się z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy w Pana(i) opinii, rząd:		
	ma wielu kompetentnych, fachowych ministrów	nie ma wielu kompetentnych, fachowych ministrów	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	64	19	17
Samoobrona*	44	20	36
LPR*	36	38	26
PO	22	62	16
SLD	8	72	20
Niezdecydowani	26	36	38
Niezamierzający głosować	20	46	34

* Ze względu na małą liczebność zwolenników LPR i Samoobrony w badanej próbie dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością

Zagrożeniem dla skuteczności działania rządu może być także obawa przed spadkiem społecznego poparcia, a więc sytuacja, w której staje się on zakładnikiem własnej popularności. Z opinią, że rząd unika podejmowania niepopularnych decyzji, zgadza się co drugi respondent.

Zarzut ten częściej niż przeciętnie formułują pod adresem rządu m.in. osoby z wyższym wykształceniem oraz uczniowie i studenci (po 63%). Opinia, że obecni ministrowie uchylają się od podejmowania trudnych decyzji, przeważa w elektoratach wszystkich partii politycznych cieszących się obecnie największym poparciem społecznym, z wyjątkiem PiS.

Tabela 5

Potencjalne elektoraty	Można spotkać się z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd:		
	podejmuje trudne decyzje, nawet jeśli nie przysparzają mu one popularności	unika podejmowania niepopularnych decyzji	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	66	18	16
LPR*	31	51	17
Samoobrona*	27	55	18
SLD	24	71	5
PO	20	68	12
Niezdecydowani	29	32	39
Niezamierzający głosować	20	56	25

*Ze względu na małą liczebność zwolenników LPR i Samoobrony w badanej próbie dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością

OCENA POLITYKI INFORMACYJNEJ RZĄDU

Wprawdzie jedną z powszechnie uznawanych mocnych stron rządu Kazimierza Marcinkiewicza jest dobra komunikacja ze społeczeństwem, ale opinie o polityce informacyjnej obecnego gabinetu nie są najlepsze. Krytycznie oceniana jest - w opinii znacznej grupy badanych - zbyt mała ilość informacji o pracy rządu i przede wszystkim ich wiarygodność.

Tylko co trzeci badany nie ma zastrzeżeń do ilości informacji dostarczanych przez rząd. Mimo że obecnie osób zadowolonych z ilości informacji o pracy rządu jest nieco więcej niż w czasie działalności poprzednich gabinetów, nadal przeważa opinia, że rząd za mało informuje o swojej pracy (41%). Są także osoby, choć należą one do zdecydowanej mniejszości, które uważają, że rząd zbyt obszernie informuje o swoich poczynaniach. Z opinią, że rząd przekazuje zbyt wiele informacji o swojej pracy, stosunkowo najczęściej zgadzają się badani z dużą uwagą śledzący wydarzenia polityczne w Polsce.

Tabela 6

Czy, Pana(i) zdaniem, rząd informuje o swojej pracy:	Wskazania respondentów według terminów badań			
	III 1994* (A)	IX 1998* (B)	IV 2000* (B)	III 2006
	w procentach			
- za mało (chciał(a)bym wiedzieć więcej na ten temat)	50	50	56	41
- w sam raz (tyle, ile trzeba)	26	32	25	34
- za dużo (i tak mnie to nie interesuje)	12	7	10	9
Trudno powiedzieć	12	11	10	16

* We wcześniejszych badaniach odpowiedzi zawierały rozszerzoną kafeterię (zapis w nawiasach)

(A) Wskazania dotyczyły rządu premiera Waldemara Pawlaka

(B) Wskazania dotyczyły rządu premiera Jerzego Buzka

Mimo znacznej popularności gabinetu Kazimierza Marcinkiewicza wiarygodność podawanych przez niego informacji jest - w ocenie społecznej - niewielka. Tylko co czwarta osoba (26%) twierdzi, że na ogół z zaufaniem traktuje informacje przekazywane przez przedstawicieli rządu. Większość badanych (59%) podchodzi do nich z nieufnością. Na tle opinii o wiarygodności polityki informacyjnej poprzednich gabinetów obecny rząd nie wypada korzystnie. Pod względem postrzeganej wiarygodności przekazywanych informacji lepsze oceny uzyskiwały rządy: Włodzimierza Cimoszewicza, Waldemara Pawlaka oraz Jerzego Buzka w pierwszym roku jego działalności.

Tabela 7

Jeśli przedstawiciele rządu informują o sytuacji gospodarczej lub politycznej kraju, to czy traktuje Pan(i) zazwyczaj te informacje:	Wskazania respondentów według terminów badań					
	IV 1993 (A)	III 1994 (B)	IX 1996 (C)	IX 1998 (D)	IV 2000 (D)	III 2006
	w procentach					
- z zaufaniem	27	41	34	42	27	26
- z nieufnością	60	49	53	45	65	59
Trudno powiedzieć	13	10	13	13	9	15

(A) Wskazania dotyczyły rządu premier Hanny Suchockiej

(B) Wskazania dotyczyły rządu premiera Waldemara Pawłaka

(C) Wskazania dotyczyły rządu premiera Włodzimierza Cimoszewicza

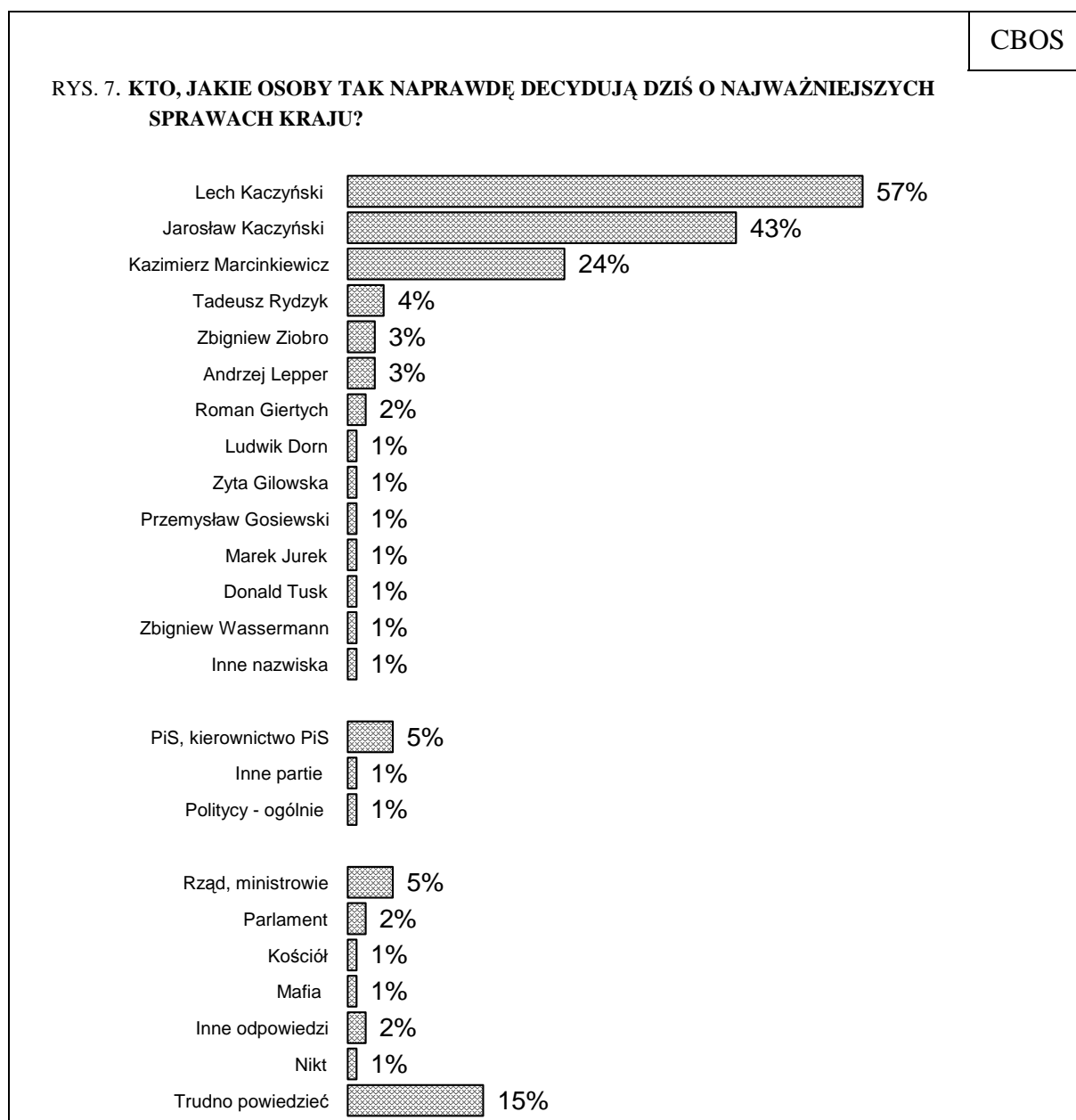
(D) Wskazania dotyczyły rządu premiera Jerzego Buzka

Zaskakująco niską wiarygodność rządowych informacji - jeśli weźmiemy pod uwagę znaczną popularność gabinetu Kazimierza Marcinkiewicza - można tłumaczyć w różny sposób. Być może Polacy podobnie jak politycy partii opozycyjnych w sposobie komunikowania się rządu ze społeczeństwem dostrzegają więcej propagandy niż informacji. Możliwe jednak, że oceniając wiarygodność rządowych informacji badani odnoszą się nie tylko do wypowiedzi członków rządu, ale biorą pod uwagę także wypowiedzi innych przedstawicieli rządzącej partii. Brak stabilizacji na scenie politycznej, zmieniające się scenariusze rozwoju sytuacji politycznej (wśród nich: koalicja PO i PiS, pakt stabilizacyjny, rozpisanie nowych wyborów parlamentarnych, koalicja PiS z Samoobroną i LPR lub PSL) podważają zaufanie do informacji płynących z kół rządowych.

KTO RZĄDZI W POLSCE?

Pozostanie Jarosława Kaczyńskiego poza rządem (tak jak przed ponad ośmiu laty niewęjsie do rządu Mariana Krzaklewskiego) otworzyło drogę do spekulacji, ile władzy ma w rzeczywistości pełniący funkcję premiera Kazimierz Marcinkiewicz, w jakim stopniu zaś osobą decydującą o najważniejszych sprawach w kraju pozostaje prezes PiS. Niezależnie od tego, jaki wpływ ma Jarosław Kaczyński na pracę rządu, jego aktywność polityczna z pewnością nie pozwala na wyłączenie go z grupy osób decydujących dziś o najistotniejszych sprawach kraju, mimo że formalnie nie pełni on żadnych funkcji państwowych.

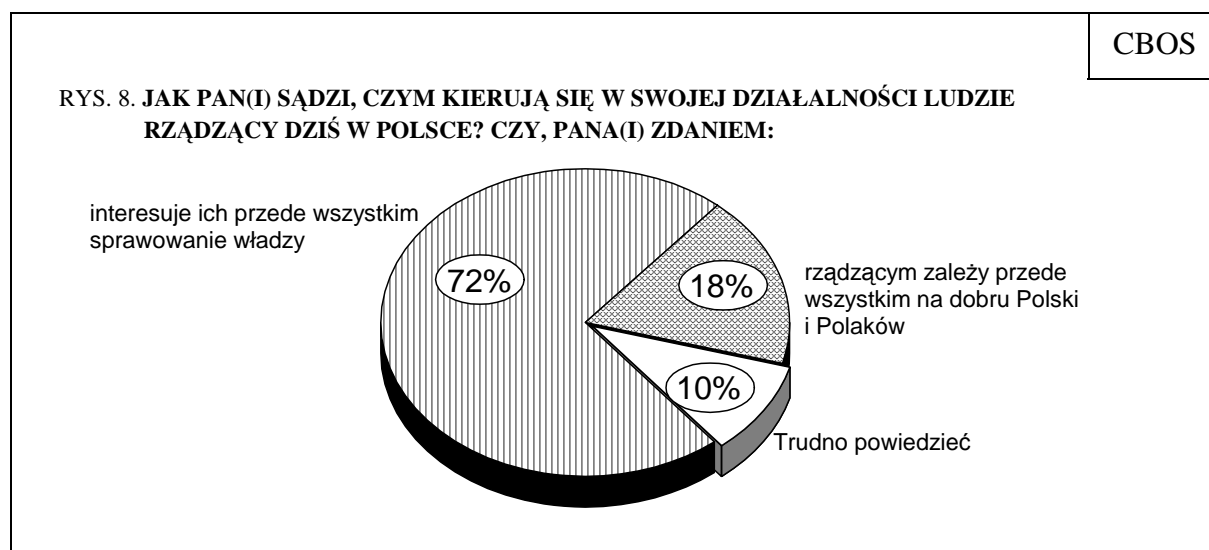
Do najbardziej wpływowych polityków najwięcej osób zaliczyło prezydenta Lecha Kaczyńskiego (57%) i jego brata Jarosława Kaczyńskiego (43%). Na trzecim miejscu znalazł się premier Kazimierz Marcinkiewicz, jednak był on wymieniany niemal o połowę rzadziej niż prezes PiS (24%). Nazwiska innych osób aktywnych politycznie pojawiały się w wypowiedziach badanych zdecydowanie rzadziej - wśród nich stosunkowo najczęściej wymieniani byli: ojciec Tadeusz Rydzyk, Zbigniew Ziobro, Andrzej Lepper i Roman Giertych.

OCENY MOTYWÓW DZIAŁAŃ RZĄDZĄCYCH

Polacy od dłuższego już czasu mają złe zdanie o politykach, przypisując im *in gremio* kierowanie się w działaniu interesem własnym i własnej partii, nie zaś motywami prospołecznymi. Do negatywnego obrazu klasy politycznej przyczyniły się m.in. rozczarowania kolejnymi rządami (AWS i SLD), z którymi wiązano początkowo znaczne nadzieje. Mimo że rządzący obecnie Polską obóz polityczny nie utracił jak dotychczas kredytu społecznego zaufania, o czym świadczą dobre notowania rządu i znaczna popularność jego czołowych polityków, społeczna ocena motywów działania rządzących jest dla nich zdecydowanie niekorzystna.

Prawie trzy czwarte badanych uważa, że ludzi rządzących dziś w Polsce interesuje przede wszystkim sprawowanie władzy. Tylko niespełna co piąty wierzy, że mają oni na względzie głównie dobro Polski i Polaków.

Przekonanie, że ludzi rządzących dziś w Polsce interesuje głównie sprawowanie władzy, dominuje we wszystkich grupach społeczno-demograficznych, także tych najbardziej przychylnie nastawionych do rządu i polityków rządzącego obozu. W elektoratach partyjnych prospołeczne motywy działania polityków będących u władzy dostrzegają w większości jedynie sympatycy PiS.

Tabela 8

Potencjalne elektoraty	Jak Pan(i) sądzi, czym kierują się w swojej działalności ludzie rządzący dziś w Polsce? Czy, Pana(i) zdaniem:		
	rządzącym zależy przede wszystkim na dobru Polski i Polaków	interesuje ich przede wszystkim sprawowanie władzy	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	55	37	8
LPR*	36	64	0
Samoobrona*	21	72	7
SLD	6	94	0
PO	6	89	5
Niezdecydowani	4	79	17
Niezamierzający głosować	10	77	13

* Ze względu na małą liczebność zwolenników LPR i Samoobrony w badanej próbie dane dotyczące tych elektoratów należy traktować z ostrożnością

Okazuje się, że dobre notowania rządu mają stosunkowo wątpliwe podstawy i są oparte w głównej mierze na rozbudzonych nadziejach na poprawę sytuacji w kraju i zapewne osobistej popularności premiera Kazimierza Marcinkiewicza. Oznacza to, że rząd może w krótkim czasie utracić poparcie społeczne, jeśli okaże się nieskuteczny w realizacji swoich zamierzeń. Opinia publiczna zauważa co najwyżej wolę rozwiązywania problemów przez rząd, jednak chwalenie się sukcesami jest uważane za zdecydowanie przedwczesne. W ocenie społecznej nie można - przynajmniej na razie - mówić o realizacji przez rząd obietnic wyborczych PiS. Stosunkowo nisko oceniane są kompetencje ministrów. Dostrzegane jest też unikanie podejmowania trudnych, niepopularnych decyzji. Mimo kredytu zaufania udzielonego rządzącym rozpowszechnione jest przekonanie, że bardziej niż dobro Polski i Polaków interesuje ich samo sprawowanie władzy.

Opracowała

Beata ROGUSKA

A N E K S

Tabela 1. Można spotkać się z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd: 1 - ma na swoim koncie rzeczywiste sukcesy; 2 - chwali się sukcesami, których tak naprawdę nie ma

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	66	17	1081
Płeć				
Mężczyźni	17	70	13	515
Kobiety	17	62	21	566
Wiek				
18-24 lat	14	76	10	155
25-34	12	71	17	195
35-44	13	71	15	174
45-54	18	70	12	200
55-64	20	60	20	139
65 lat i więcej	25	48	28	217
Miejsce zamieszkania				
Wieś	16	64	20	399
Miasto do 20 tys.	18	62	20	147
20-100 tys.	19	64	17	217
101-500 tys.	15	73	11	194
501 tys. i więcej mieszk.	21	66	13	124
Wykształcenie				
Podstawowe	20	55	25	312
Zasadnicze zawodowe	16	70	14	277
Średnie	15	69	16	375
Wyższe	20	74	6	117
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	22	66	12	64
Prac. umysł. niż. szczebla	14	71	15	98
Pracownicy fiz.- umysł.	15	70	15	100
Robotnicy wykwalifikowani	17	75	8	105
Robotnicy niewykwalifik.	11	75	14	36
Rolnicy	11	68	21	48
Pracujący na własny rach.	24	63	12	37
Bierni zawodowo				
Renciści	16	64	20	103
Emeryci	23	52	25	254
Uczniowie i studenci	11	81	7	65
Bezrobotni	12	68	20	144
Gospodynie domowe i inni	25	60	15	27
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	17	70	13	167
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	14	74	12	79
sekt. pryw. poza rolnict.	18	72	11	207
prywatnym gosp. rolnym	8	72	20	49
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	12	69	20	131
301-500	18	68	14	168
501-900	16	68	16	234
901-1200	24	61	14	94
Powyżej 1200 zł	24	66	11	77
Ocena własnych war. mater.				
Złe	13	65	22	302
Średnie	18	64	18	473
Dobre	20	69	11	305
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	44	42	14	58
Raz w tygodniu	18	63	18	525
1-2 razy w miesiącu	19	65	16	183
Kilka razy w roku	10	72	18	185
W ogóle nie uczestniczy	9	77	15	129
Poglądy polityczne				
Lewica	6	84	9	150
Centrum	11	76	13	291
Prawica	33	55	11	335
Trudno powiedzieć	10	58	32	303

Tabela 2. Można spotkać się z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd: 1 - ma wolę rozwiązywania problemów kraju; 2 - uchyla się od rozwiązywania najważniejszych spraw w kraju

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	42	43	15	1081
Płeć				
Mężczyźni	44	45	11	515
Kobiety	41	40	19	566
Wiek				
18-24 lat	36	55	9	155
25-34	33	50	17	195
35-44	39	49	12	174
45-54	45	44	11	200
55-64	50	38	13	139
65 lat i więcej	51	24	25	217
Miejsce zamieszkania				
Wieś	38	43	19	399
Miasto do 20 tys.	40	45	16	147
20-100 tys.	46	41	13	217
101-500 tys.	42	47	11	194
501 tys.i więcej mieszk.	51	37	11	124
Wykształcenie				
Podstawowe	42	35	23	312
Zasadnicze zawodowe	42	43	15	277
Średnie	41	47	11	375
Wyższe	47	47	6	117
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	47	44	10	64
Prac.umysł.niż.szczebła	52	43	5	98
Pracownicy fiz.- umysł.	36	47	17	100
Robotnicy wykwalifikowani	39	50	10	105
Robotnicy niewykwalifik.	24	60	16	36
Rolnicy	32	46	22	48
Pracujący na własny rach.	58	36	6	37
Bierni zawodowo				
Renciści	43	40	18	103
Emeryci	51	28	21	254
Uczniowie i studenci	34	57	10	65
Bezrobotni	30	53	17	144
Gospodynie domowe i inni	55	29	16	27
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	48	42	10	167
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	41	49	10	79
sekt. pryw. poza rolnict.	39	50	11	207
prywatnym gosp. rolnym	28	42	30	49
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	33	51	16	131
301-500	44	42	14	168
501-900	41	47	13	234
901-1200	53	34	13	94
Powyżej 1200 zł	51	38	11	77
Ocena własnych war. mater.				
Złe	33	47	19	302
Średnie	44	40	16	473
Dobre	48	42	10	305
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	59	25	17	58
Raz w tygodniu	46	39	16	525
1-2 razy w miesiącu	45	44	11	183
Kilka razy w roku	36	48	16	185
W ogóle nie uczestniczy	27	57	16	129
Poglądy polityczne				
Lewica	33	58	8	150
Centrum	35	53	12	291
Prawica	65	30	5	335
Trudno powiedzieć	29	39	32	303

Tabela 3. Można spotkać się z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd: 1 - ma wielu kompetentnych, fachowych ministrów; 2 - nie ma wielu kompetentnych, fachowych ministrów

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	44	27	1081
Płeć				
Mężczyźni	32	47	21	515
Kobiety	27	40	33	566
Wiek				
18-24 lat	31	53	16	155
25-34	21	49	30	195
35-44	31	48	21	174
45-54	26	49	25	200
55-64	33	43	24	139
65 lat i więcej	35	24	41	217
Miejsce zamieszkania				
Wieś	32	35	34	399
Miasto do 20 tys.	25	45	29	147
20-100 tys.	31	45	24	217
101-500 tys.	27	54	19	194
501 tys.i więcej mieszk.	26	51	23	124
Wykształcenie				
Podstawowe	31	31	37	312
Zasadnicze zawodowe	31	43	26	277
Średnie	27	50	23	375
Wyższe	26	57	17	117
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	28	51	21	64
Prac.umysł.niż.szczebła	26	54	19	98
Pracownicy fiz.- umysł.	22	49	29	100
Robotnicy wykwalifikowani	29	54	17	105
Robotnicy niewykwalifik.	29	40	30	36
Rolnicy	30	49	21	48
Pracujący na własny rach.	42	43	15	37
Bierni zawodowo				
Renciści	27	36	37	103
Emeryci	35	31	34	254
Uczniowie i studenci	33	55	13	65
Bezrobotni	19	47	34	144
Gospodynie domowe i inni	42	25	32	27
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	28	50	22	167
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	24	50	27	79
sekt. pryw. poza rolnict.	29	51	20	207
prywatnym gosp. rolnym	30	45	25	49
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	32	39	29	131
301-500	33	37	30	168
501-900	29	49	21	234
901-1200	29	43	28	94
Powyżej 1200 zł	28	53	20	77
Ocena własnych war. mater.				
Złe	25	43	32	302
Średnie	31	41	28	473
Dobre	31	48	21	305
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	38	20	42	58
Raz w tygodniu	31	41	27	525
1-2 razy w miesiącu	36	40	25	183
Kilka razy w roku	24	49	27	185
W ogóle nie uczestniczy	15	62	23	129
Poglądy polityczne				
Lewica	19	65	16	150
Centrum	24	54	22	291
Prawica	47	35	18	335
Trudno powiedzieć	19	32	49	303

Tabela 4. Można spotkać się z różnymi opiniami na temat rządu i jego działalności. Czy, w Pana(i) opinii, rząd: 1 - podejmuje trudne decyzje, nawet jeśli nie przysparzają mu one popularności; 2 - unika podejmowania niepopularnych decyzji

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	29	50	21	1081
Płeć				
Mężczyźni	31	55	14	515
Kobiety	28	46	27	566
Wiek				
18-24 lat	26	60	14	155
25-34	22	61	16	195
35-44	26	59	15	174
45-54	33	50	17	200
55-64	33	45	22	139
65 lat i więcej	34	30	37	217
Miejsce zamieszkania				
Wieś	28	46	26	399
Miasto do 20 tys.	23	50	27	147
20-100 tys.	30	51	19	217
101-500 tys.	28	62	10	194
501 tys.i więcej mieszk.	40	44	16	124
Wykształcenie				
Podstawowe	26	39	34	312
Zasadnicze zawodowe	29	55	16	277
Średnie	31	52	17	375
Wyższe	30	63	7	117
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	39	53	8	64
Prac.umysł.niż.szczebła	28	58	14	98
Pracownicy fiz.- umysł.	27	59	14	100
Robotnicy wykwalifikowani	34	53	13	105
Robotnicy niewykwalifik.	13	66	21	36
Rolnicy	27	52	20	48
Pracujący na własny rach.	45	48	7	37
Bierni zawodowo				
Renciści	31	41	28	103
Emeryci	32	37	31	254
Uczniowie i studenci	26	63	10	65
Bezrobotni	17	58	25	144
Gospodynie domowe i inni	37	36	27	27
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	27	57	17	167
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	24	64	12	79
sekt. pryw. poza rolnict.	37	53	10	207
prywatnym gosp. rolnym	22	54	24	49
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	29	50	21	131
301-500	29	51	19	168
501-900	28	53	19	234
901-1200	32	52	15	94
Powyżej 1200 zł	38	48	14	77
Ocena własnych war. mater.				
Złe	26	50	25	302
Średnie	29	48	23	473
Dobre	33	54	13	305
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	47	21	33	58
Raz w tygodniu	32	47	21	525
1-2 razy w miesiącu	30	50	20	183
Kilka razy w roku	24	57	19	185
W ogóle nie uczestniczy	14	68	18	129
Poglądy polityczne				
Lewica	24	67	9	150
Centrum	24	62	14	291
Prawica	47	42	11	335
Trudno powiedzieć	16	40	44	303

Tabela 5. Czy, Pana(i) zdaniem, rząd informuje o swojej pracy:

(%)

	za mało	w sam raz	za dużo	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	41	34	9	16	1081
Płeć					
Mężczyźni	43	35	11	11	515
Kobiety	39	34	6	20	566
Wiek					
18-24 lat	52	26	8	14	155
25-34	48	26	12	14	195
35-44	43	39	7	11	174
45-54	42	37	10	11	200
55-64	40	40	7	12	139
65 lat i więcej	27	37	7	29	217
Miejsce zamieszkania					
Wieś	37	35	7	21	399
Miasto do 20 tys.	40	33	8	19	147
20-100 tys.	46	35	7	13	217
101-500 tys.	46	31	15	8	194
501 tys. i więcej mieszk.	42	39	8	11	124
Wykształcenie					
Podstawowe	33	32	7	28	312
Zasadnicze zawodowe	49	36	7	9	277
Średnie	42	36	9	13	375
Wyższe	44	31	18	7	117
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	44	34	16	6	64
Prac. umysł. niż. szczebla	43	34	13	10	98
Pracownicy fiz. - umysł.	51	33	5	11	100
Robotnicy wykwalifikowani	54	29	10	7	105
Robotnicy niewykwalifik.	46	15	10	29	36
Rolnicy	27	49	10	13	48
Pracujący na własny rach.	35	46	17	2	37
Bierni zawodowo					
Renciści	36	38	5	21	103
Emeryci	30	37	8	24	254
Uczniowie i studenci	42	33	10	15	65
Bezrobotni	50	29	5	16	144
Gospodynie domowe i inni	49	33	4	14	27
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	44	36	13	7	167
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	55	30	8	6	79
sekt. pryw. poza rolnict.	46	32	10	13	207
prywatnym gosp. rolnym	27	41	14	18	49
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	48	29	7	16	131
301-500	41	36	6	16	168
501-900	42	32	9	16	234
901-1200	36	42	12	9	94
Powyżej 1200 zł	49	31	12	9	77
Ocena własnych war. mater.					
Złe	41	31	6	22	302
Średnie	40	35	10	16	473
Dobre	44	37	10	9	305
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	38	45	6	12	58
Raz w tygodniu	40	35	8	17	525
1-2 razy w miesiącu	45	36	9	10	183
Kilka razy w roku	35	35	12	18	185
W ogóle nie uczestniczy	51	23	7	19	129
Poglądy polityczne					
Lewica	49	29	12	9	150
Centrum	50	32	9	9	291
Prawica	37	47	10	6	335
Trudno powiedzieć	34	25	5	36	303

Tabela 6. Jeśli przedstawiciele rządu informują o sytuacji gospodarczej lub politycznej kraju, to czy traktuje Pan(i) zazwyczaj te informacje:

(%)

	z zaufaniem	z nie- ufnością	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	26	59	15	1081
Płeć				
Mężczyźni	28	59	13	515
Kobiety	24	60	16	566
Wiek				
18-24 lat	19	67	14	155
25-34	17	71	12	195
35-44	23	64	14	174
45-54	26	59	15	200
55-64	32	59	9	139
65 lat i więcej	37	40	23	217
Miejsce zamieszkania				
Wieś	26	54	19	399
Miasto do 20 tys.	23	62	15	147
20-100 tys.	26	61	13	217
101-500 tys.	26	63	11	194
501 tys.i więcej mieszk.	28	62	10	124
Wykształcenie				
Podstawowe	28	50	22	312
Zasadnicze zawodowe	25	60	15	277
Średnie	26	63	12	375
Wyższe	24	68	8	117
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	22	65	14	64
Prac.umysł.niż.szczebla	25	68	7	98
Pracownicy fiz.- umysł.	19	68	13	100
Robotnicy wykwalifikowani	27	61	12	105
Robotnicy niewykwalifik.	11	71	18	36
Rolnicy	28	53	19	48
Pracujący na własny rach.	37	53	10	37
Bierni zawodowo				
Renciści	21	62	17	103
Emeryci	37	45	18	254
Uczniowie i studenci	21	65	14	65
Bezrobotni	17	67	15	144
Gospodynie domowe i inni	32	51	17	27
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	25	64	11	167
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	24	66	10	79
sekt. pryw. poza rolnictw.	23	64	13	207
prywatnym gosp. rolnym	26	59	15	49
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	23	61	16	131
301-500	25	59	16	168
501-900	28	58	14	234
901-1200	30	60	9	94
Powyżej 1200 zł	32	63	6	77
Ocena własnych war. mater.				
Złe	23	64	14	302
Średnie	27	56	18	473
Dobre	28	60	11	305
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	53	41	7	58
Raz w tygodniu	29	55	16	525
1-2 razy w miesiącu	29	59	12	183
Kilka razy w roku	16	71	14	185
W ogóle nie uczestniczy	11	68	20	129
Poglądy polityczne				
Lewica	17	76	8	150
Centrum	19	65	15	291
Prawica	45	46	9	335
Trudno powiedzieć	16	61	24	303

Tabela 7. Jak Pan(i) sądzi, czym kierują się w swojej działalności ludzie rządzący dziś w Polsce? Czy, Pana(i) zdaniem: 1 - rządzącym zależy przede wszystkim na dobru Polski i Polaków; 2 - interesuje ich przede wszystkim sprawowanie władzy

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	18	72	10	1081
Płeć				
Mężczyźni	19	74	7	515
Kobiety	17	70	12	566
Wiek				
18-24 lat	15	79	5	155
25-34	12	78	10	195
35-44	17	75	7	174
45-54	16	76	9	200
55-64	26	70	4	139
65 lat i więcej	23	57	20	217
Miejsce zamieszkania				
Wieś	19	69	12	399
Miasto do 20 tys.	14	74	11	147
20-100 tys.	18	72	10	217
101-500 tys.	18	77	5	194
501 tys.i więcej mieszk.	19	71	10	124
Wykształcenie				
Podstawowe	21	62	17	312
Zasadnicze zawodowe	17	77	7	277
Średnie	16	76	8	375
Wyższe	17	77	6	117
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	18	76	6	64
Prac.umysł.niż.szczebla	19	73	8	98
Pracownicy fiz.- umysł.	13	77	10	100
Robotnicy wykwalifikowani	17	78	5	105
Robotnicy niewykwalifik.	6	81	13	36
Rolnicy	14	79	8	48
Pracujący na własny rach.	24	71	4	37
Bierni zawodowo				
Renciści	20	64	16	103
Emeryci	24	63	13	254
Uczniowie i studenci	14	76	10	65
Bezrobotni	13	79	8	144
Gospodynie domowe i inni	22	66	13	27
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	16	79	5	167
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	14	77	9	79
sekt. pryw. poza rolnict.	19	73	8	207
prywatnym gosp. rolnym	13	80	7	49
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	11	81	8	131
301-500	16	71	12	168
501-900	16	76	8	234
901-1200	23	69	8	94
Powyżej 1200 zł	25	71	5	77
Ocena własnych war. mater.				
Złe	12	77	10	302
Średnie	19	70	11	473
Dobre	23	70	7	305
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	34	56	11	58
Raz w tygodniu	20	69	11	525
1-2 razy w miesiącu	20	72	8	183
Kilka razy w roku	14	78	8	185
W ogóle nie uczestniczy	5	84	11	129
Poglądy polityczne				
Lewica	5	92	3	150
Centrum	12	82	6	291
Prawica	35	58	7	335
Trudno powiedzieć	11	68	21	303